

Kun muuri noin 50 vuotta sitten oli vasta piikkilankaa. Länteen loikkaava sotilas on saanut kuvansa muun muassa t-paitoihin.

Muuri nyt murusina maailmalla
vanha BERLIINI vain muistoissa

On kulunut yli 50 vuotta siitä, kun DDR:n puoluesihteerin Walter Ulbricht tuli kiistäneeksi, ettei mitään muuria olla suunnittelemassa. Kuitenkin jo seuraavana päivänä Berliinin kaduille ilmestyivät piikkilankaesteet ja muurin rakentaminen käynnistyi. Tänään muuri on pieninä palasina matkamuistomyyjien tiskeillä.

Teksti ja kuvat: KAARINA HEISKANEN

Der Staat kommt und geht, valtio tulee ja menee, kuittaa teksti DDR-museossa.

Berliinin muurin kuuluisimmalla ylitys- ja kohtauspaikalla Checkpoint Charliella on nimikkomuseonsa. **Rainer Hildebrandin** perustama museo esittelee havainnollisesti muurin rakentamisvaiheita ja tapoja, joilla ihmiset yrittivät loikata länsipuolelle, kuten autoja välipohjineen tai kadun ylittäviä köysiratoja ja kuumailmapalloja.

Museon ylimmässä kerroksessa on ironinen lause: *Stalinismus ist tot, lange lebe sein Kitch*, Stalinismi on kuollut, kauan eläköön sen tuottama kitchi, se roina, jolla ideologiaa esineellisesti markkinoitiin.

Parikymmentä vuotta muurin murtumisen jälkeen on muurisesonki - kolmen miljoonan asukkaan Berliinissä juostaan DDR-muistojen perässä.

Checkpoint Charlien luona kadun yläpuolella entistä Itä-Berliiniä tuijottaa amerikkalaisotilas. Toisella puolella länteen tähyilee neuvostosotilas. Kadulla olevassa kyltissä varoitetaan, että olette juuri poistumassa amerikkalaissektorilta. Kyltistä on tehty 5x5 senttimetrin kokoisia jääkaappimagneetteja ja sitä on painettu muun muassa t-paitoihin.

Lähettyvillä on Kennedy-museo. **John F. Kennedy** tuki läntistä Berliiniä kylmän sodan aikana ja lentäväksi lauseeksi jäi hänen resitoimansa *Ich bin ein Berliner*. Vitriinissä on pieni muistilappu, jolle Kennedy oli kirjoittanut lauseen ääntämisohjeen. Lausahdusta on painettu t-paitoihin, joista osassa on tekstin lisäksi berliininmunkin kuva.

Potsdamer Platzilla nuori mies kaupaa vitosella viisumeita, joihin hän lätkee anteliaasti kaikkien neljän miehityssektorin leimat.

Lähellä miehet kauppaavat kaasunaamareita, kelloja, karvalakkeja ja rajavartioiden koppelakkeja. Korttikauppiaiden mustavalkoiset postikortit esittelevät muurinnrakentamisen dramaattisia vaiheita sekä berliiniläisten surua ja hämmennystä. Tarjolla on myös kortteja, joihin on kiinnitetty peukalonkynnen kokoinen pala aitoa muuria.

Klak-klak-klak, entisen Itä-Berliinin puolella liikennevalot klaksuttavat ja punainen ukko, *Der Steher* loistaa. Kohta vihreä mies, *der Geher* päästää jalankulkijat eteenpäin. Näitä nostalgiahahmoja on hyödynnetty paitoihin, laukkuihin, heijastimiin, pesusieniin, hedelmäkarkkeihin, piparimuotteihin ja jopa tutteihin. Nostalgiahengessä voi vuokrata kirkasvärisen Trabantin kaupunkierrosta varten. Itäisen rautatieaseman lähettyvillä on Ostel Hostel, jossa on tarjolla edullista majoitusta yhden tai kahden hengen huoneissa tai pioneerileirin kaltaisissa oloissa.

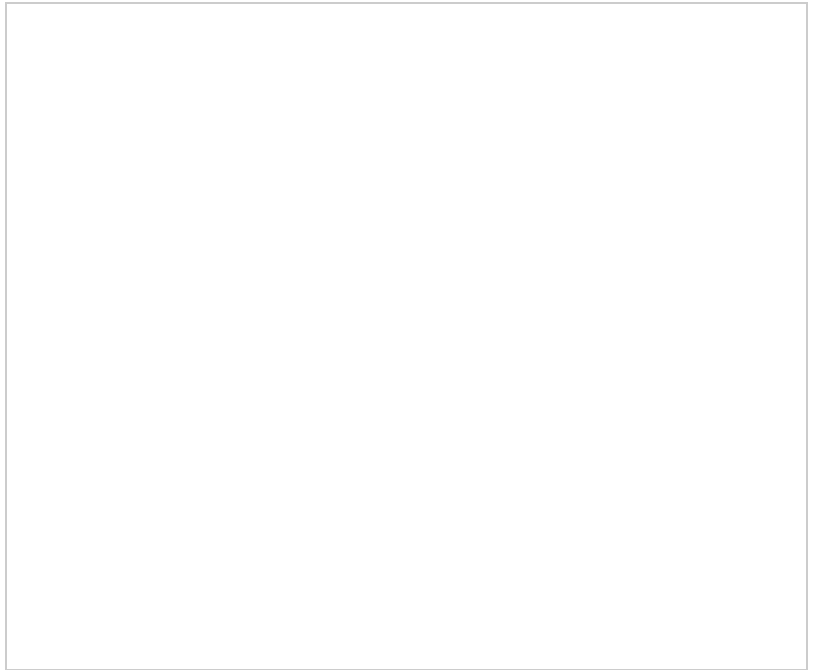
- Ihminen ei tarvitse banaaneja, lohkaisee hostellin myyntislogan.

Hostellin pihassa on lentopallokenttä, rantatuolit ja pyörätelineessä liuta vuokrattavia pyöriä.

Muurin muistelupaikkoja on useita ja lähettyvillä on pätkä muuria sekä katuun merkattu paikka, jossa muuri on kulkenut. Vuonna 2005 valmistunut muurin muistelualue sijaitsee pääasiassa Bernauer Strassen varrella. Muistoseinässä on muurin takia kuolleiden henkilöiden kuvat ja nimet sekä kadunmitalta muuria, joka halkaisi Bernauer Strassen. Itäpuolelle jääneistä kerrostaloista ihmiset hyppivät länteen, kunnes talot purettiin.

Muurin kuolemanvyöhykkeellä on Sovituksen kappeli, *Kapelle der Versöhnung*, jossa luetaan tiistaista perjantaihin kello 12 alkavassa muisteluhetkessä yhden muurin vaatiman kuolonuhrin nimi sekä kerrataan lyhyesti hänen elämäntarinansa. Oliko uhri pakoon yrittäjä vai palveluksessa kuollut rajavartija, sillä ei ole väliä. Pienenhö kappeli on rakennettu vuonna 1985 puretun Sovituksen kirkon tilalle.

Spree-joen varrella on muurista muistuttava East Side Gallery. Muurin kulkureittiä voi seurata risteillen Spree-joella tai opastetuilla pyöräretkillä.

Kuuluisin rakennus Berliinissä lienee Brandenburger Tor. Kaupungin jaon aikaan muuri kulki portin vieritse.

Potsdamer Platzilla kaupataan "aitoja DDR-viisumeita", joilla pääsee kaikille neljälle miehitysvyöhykkeelle.

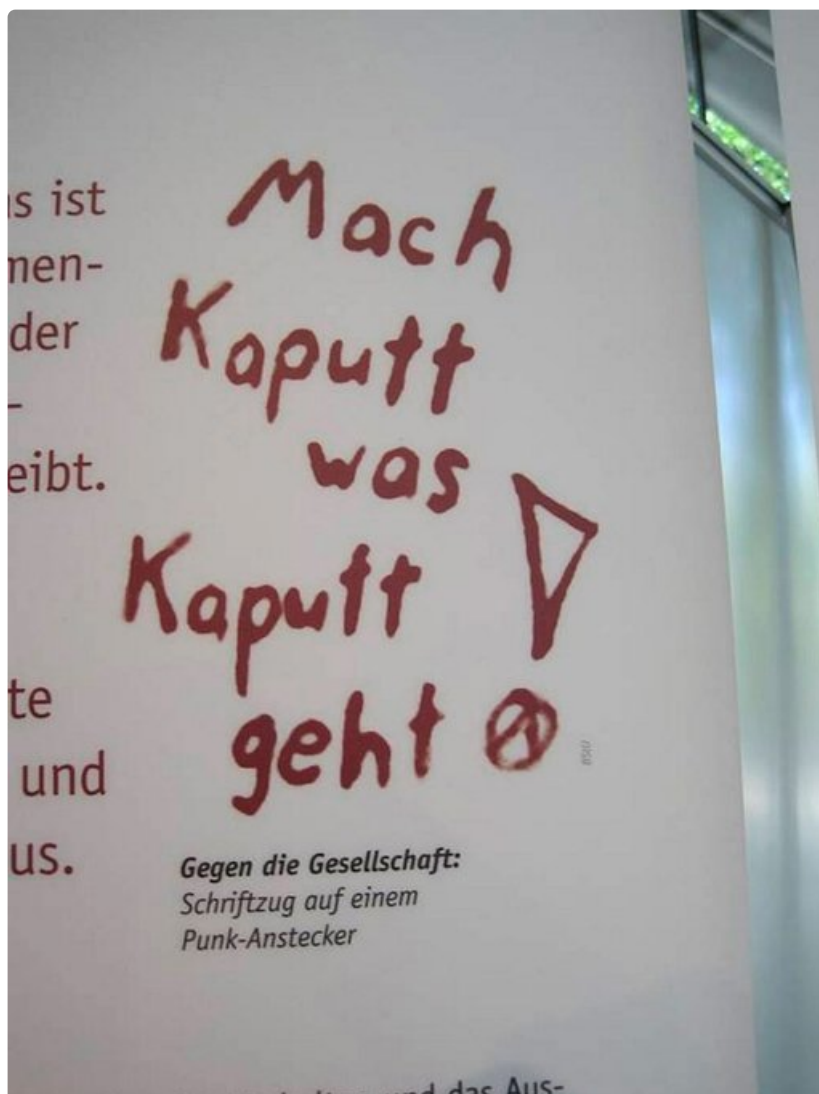
Berliinin lähiliikenneverkko on kattava. Tegelien kentältä on noin vartin matka keskustaan. Kentältä kannattaa hankkia matkalippu, jolla saa matkustaa kaikilla kolmella vyöhykkeellä ja kaikilla liikennevälineillä. Viikon lipun hinta on 33 euroa. Ensikertalaisen kannattaa etsiä keskustassa busseihin 100 ja 200, jotka kulkevat keskeisten nähtävyyksien kautta.

Museoita kaupungissa riittää Egyptiläisestä museosta aina Currywurst-museoon.

Häkellyttävän arkkitehtoninen elämys on Juutalainen museo, salamanmuotoinen rakennus jonka on suunnitellut **Daniel Liebeskind**. Siinä ei ole yhtään suoraa kulmaa ja lattiatkin viettävät aisteja hännävästi.

Muurin muistelualueella puretun kirkon tilalle rakennetussa Sovituksen kappelissa luetaan tiistaista perjantaihin kello 12 alkavassa muisteluhetkessä yhden muurin uhrin nimi ja kuullaan hänen elämäntarinansa.

Rikotaan mikä rikki menee, sanoivat punkkarit. Willy Brandt puolestaan sanoi, että yhdistetään se mikä yhteen kuuluu. Niin se muuri sitten purettiin. Kyltti Willy Brandtin elämäntyötä esittelevästä näyttelystä.

Huomio - olette juuri poistumassa Länsi-Berlinistä, luki muurin kuuluisimmalla virallisella ylityspaikalla Checkpoint Charliella. Teksti on painettu t-paitoihin ja jääkaappimagneetteihin sekä postikortteihin.

Ostel Hostel tarjoaa DDR-nostalgiaa. Siellä voi majoittua muun muassa pioneerileirin tyyliin.

